

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

09 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Ursache Petru,

judcători - Timofti Vladimir și Toma Nadejda,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Grecu Ion în numele inculpatului Nichifor Ghenadie, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriai Taraclia din 10 februarie 2016 și a deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 07 aprilie 2016, în cauza penală privindu-l pe

Nichifor Ghenadie Valeriu, născut la 26 martie 1985, originar și domiciliat în s. Aluatu, str. Frunze, 70, r-nul Taraclia.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 09.12.2015 – 10.02.2016 (prima instanță);
2. 09.03.2016 – 07.04.2016 (instanța de apel);
3. 27.07.2016 – 09.11.2016 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriai Taraclia din 10 februarie 2016, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul Nichifor Ghenadie a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de un an.

În conformitate cu art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, la pedeapsa stabilită parțial a fost adăugată pedeapsa aplicată în baza sentinței Judecătoriai Taraclia din 15 aprilie 2015 în baza art. 187 alin. (2) pct. d), f) Cod penal, definitiv a fost stabilit lui Nichifor Ghenadie, închisoare pe termen de 5 ani și 6 luni cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că Nichifor Ghenadie, la 08 mai 2015, aproximativ în jurul orelor 16.00, aflându-se în loc public, pe teritoriul

adiacent magazinului ÎI „Cara Tatiana”, în s. Aluatu, r-nul Taraclia, în timpul apariției unui conflict cu Cioclea Stepan, născut la 01 aprilie 1973, locuitor al r-nul Taraclia, s. Aluatu, str. 31 August, 14, din intenții huliganice, grav încălcând ordinea publică și prezentând lipsă de respect față de societate, în prezența altor persoane, exprimându-se cu cuvinte necenzurate, acționând cu o deosebită cruzime, intenționat i-a aplicat lui Cioclea Stepan o lovitură cu pumnul în nas și o lovitură cu pumnul în regiunea pieptului, cauzându-i prin aceasta ultimului suferințe morale și vătămări corporale neînsemnate sub formă de echimoză pe față.

Aceste acțiuni ale inculpatului Nichifor Ghenadie au fost încadrate în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, după semnele calificative - huliganism, *adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită.*

3. Sentința menționată a fost atacată cu apeluri de către :

3.1. partea vătămată Cioclea Stepan, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței în partea pedepsei aplicate inculpatului sub formă de închisoare pe un termen de un.

În motivarea cererii de apel partea vătămată a invocat că în privința inculpatului Nichifor Ghenadie, urmează a fi aplicată o pedeapsă neprivativă de libertate, deoarece ultimul a recunoscut fapta, s-au împăcat, iar careva pretenții de ordin material sau moral față de acesta nu are;

3.2. inculpatul Nichifor Ghenadie, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și adoptarea unei sentințe prin care să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de amendă și în temeiul art. 84 alin. (3), (4) Cod penal, pedeapsa numită și pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoriai Taraclia din 15 aprilie 2015 să fie executate separat.

În motivarea cerințelor sale inculpatul Nichifor Ghenadie a invocat următoarele aspecte:

- instanța de fond la stabilirea pedepsei a ignorat prevederile art. 75 alin. (1) și (2) Cod penal;

- nu au fost stabilite circumstanțe agravante;

- antecedentele penale au fost stinse în limitele art. 111 Cod penal, iar stingerea antecedentelor penale anulează toate incapacitățile și decăderile din drepturi legate de antecedentele penale;

- sancțiunea art. 287 alin. (1) Cod penal, prevede și pedeapsa cu amendă, însă instanța nu a motivat necesitatea aplicării pedepsei cu închisoarea;

- nu a fost luat în considerație faptul că s-a împăcat cu partea vătămată, ultima nu are careva pretenții și a solicitat aplicarea unei pedepse non-privative de libertate;

- are la întreținere mama bolnavă;

- instanța neîntemeiat a constatat lipsa circumstanțelor atenuante, deoarece el a recunoscut vina, s-a căit sincer, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, în temeiul art. 364¹ Cod de procedură penală, recunoscând probele din cadrul urmăririi penale.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 07 aprilie 2016, apelurile declarate de partea vătămată Cioclea Stepan și inculpatul Nichifor Ghenadie au fost respinse ca nefondate, fiind menținută fără modificări sentința Judecătoriei Taraclia din 10 februarie 2016.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că instanța de fond, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile făcute în instanța de judecată și probele administrate în faza urmăririi penale prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului Nichifor Ghenadie, încadrarea juridică corespunzătoare, prevăzută de art. 287 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel a reținut că prima instanță i-a stabilit inculpatului pedeapsa penală sub formă de închisoare de 1 an, astfel că circumstanțe agravante nu au fost constatate, iar recunoașterea vinovăției, instanța a considerat că nu poate servi drept circumstanță atenuantă, deoarece cauza a fost examinată în procedură simplificată, unde recunoașterea vinovăției este o condiție procesuală pentru a putea fi aplicată la reducerea pedepsei.

A mai indicat instanța de apel că instanța de fond corect a ajuns la concluzia că corectarea și reeducarea inculpatului nu este posibilă fără izolarea acestuia de societate.

Instanța de apel a indicat că anterior Nichifor Ghenadie, a fost condamnat la pedeapsă cu muncă neremunerată în folosul comunității (antecedentele penale stinse), ulterior a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Taraclia din 15 aprilie 2015 în temeiul art. 187 alin. (2) lit. d), f) Cod penal, la închisoare pe un termen de 5 ani, executarea pedepsei suspendată pe un termen de 3 ani, cu amendă în mărime de 500 unități convenționale (amenda achitată). Respectivele fapte denotă comportamentul antisocial al inculpatului manifestat prin mai multe condamnări, precum și incapacitatea acestuia de a adopta un comportament moral acceptat de societate în vederea neadmiterii faptelor infracționale.

A specificat instanța de apel că procesul penal trebuie să contribuie la apărarea ordinii de drept, a drepturilor și libertăților persoanei, la prevenirea infracțiunilor precum și la educarea cetățenilor în spiritul legii.

Actele de violență exercitate de inculpat în comiterea faptei sunt elemente care nu pot fi omise și care corect au fost evaluate de către instanța de fond, în alegerea pedepsei.

Fiind sub restricția condamnării condiționate, inculpatul urma să cunoască că pe lângă drepturi, are și o serie de datorii, obligații, răspunderi, care caracterizează comportamentul său în fața societății.

Fermitatea cu care o pedeapsă este aplicată și pusă în executare, intensitatea și generalitatea dezaprobării morale a faptei infracționale și făptuitorului, condiționează caracterul preventiv al pedepsei care, totdeauna, prin mărimea privațiunii, trebuie să reflecte gravitatea infracțiunii și gradul de vinovăție al făptuitorului.

Colegiul judiciar al Curții de Apel Cahul a considerat întemeiată concluzia primei instanțe privind aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art. 84 alin. (4) Cod penal, la pedeapsa stabilită fiindu-i adăugată pedeapsa neexecutată stabilită prin sentința Judecătorei Taraclia din 15 aprilie 2015, fiind definitiv condamnat la închisoare pe termen de 5 ani 6 luni cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Relatează instanța de apel că în cazul în care condamnatul cu suspendarea condiționată a executării pedepsei săvârșește în termenul de probă o nouă infracțiune intenționată, instanța de judecată adaugă, în întregime sau parțial, la pedeapsa aplicată prin noua sentință partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința anterioară.

Astfel, instanța de fond corect a aplicat prevederile art. 84 Cod penal, la emiterea sentinței de condamnare în privința inculpatului Nichifor Ghenadie.

A mai adăugat instanța de apel că instanța de fond a apreciat corect faptul că recunoașterea vinovăției, căința sinceră sunt circumstanțe necesare pentru examinarea cauzei în procedură simplificată, iar la aplicarea pedepsei inculpatul beneficiază de reducerea cu 1/3 din limitele de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Grecu Ion în numele inculpatului Nichifor Ghenadie, prin care indicând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei atacate, cu pronunțarea unei sentințe prin care să-i fie aplicată inculpatului Nichifor Ion, o pedeapsă sub formă de amendă și în temeiul art. 84 alin. (3) și (4) Cod penal, această pedeapsă și pedeapsa stabilită prin sentința Judecătorei Taraclia din 15 aprilie 2015, să fie executate de sine stătător.

În motivarea cererii de recurs recurentul a invocat următoarele :

- instanța de apel nu a ținut cont de circumstanțele în care s-a produs fapta infracțională, nu a ținut cont de situația familială, de faptul că partea vătămată nu are pretenții față de inculpat și precum că inculpatul nu se află în stare de recidivă;

- la fel, instanța de apel nu a ținut cont de principiile generale de aplicare a pedepsei, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, iar faptul că inculpatul nu este la prima abatere nu impuneau, neapărat, privarea acestuia de liberate;

- norma art. 90 Cod penal, impunea ca pedeapsa numită și pedeapsa stabilită prin sentința Judecătorei Taraclia din 15 aprilie 2015 să fie executate separat;

- sancțiunea art. 287 alin. (1) Cod penal prevede în calitate de pedeapsă și amenda, însă instanțele nu au motivat de ce această pedeapsă nu va asigura atingerea scopului pedepsei;

- instanțele neîntemeiat au menționat lipsa circumstanțelor atenuante, or, Nichifor Ghenadie, a recunoscut integral vinovăția, s-a căit sincer, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, mai mult ca atât a solicitat în cadrul ședinței de judecată examinarea cauzei în procedură simplificată în temeiul art. 364¹ Cod de procedură penală.

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitând declararea inadmisibilității acestuia, din motiv că soluția instanțelor ierarhic inferioare referitor la categoria și mărimea pedepsei, a fost adoptată în strictă conformitate cu prevederile art. 6, 7, 61, 75, 76, 77 Cod penal.

A indicat că atât prima instanță, cât și instanța de apel și-au argumentat suficient soluția în sensul pedepsei penale stabilite făptuitorului, au ținut cont în deplină măsură de principiile generale de aplicare a pedepsei, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia, iar în final stabilindu-i o pedeapsă echitabilă.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, ținând seama de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, recursul împotriva deciziilor pronunțate de instanțele de apel se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Autorul recursului invocă ca temei prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiul invocat de recurent nu s-a confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, invocând în acest context următoarele.

În acest sens, Colegiul penal enunță că, potrivit prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Totodată, conform prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

În acest context, Colegiul penal consideră că la aplicarea pedepsei inculpatului Nichifor Ghenadie pentru infracțiunea comisă, instanța de apel, menținând sentința primei instanțe, a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal și astfel, corect a ajuns la concluzia că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă cu aplicarea unei pedepse privative de libertate, sub formă de închisoare. La stabilirea pedepsei instanțele de judecată just au ținut cont de faptul că inculpatul a recunoscut vina, nu este angajat în câmpul muncii, se caracterizează satisfăcător la locul de trai, a fost condamnat anterior prin sentința Judecătoriei Taraclia din 15 aprilie 2015 (f. d. 93 – 94) în baza art. 187 alin. (2) pct. d), f) Cod penal, la închisoare de 5 ani, fiind suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani, cu aplicarea amenzii de 500 unități convenționale. Sentința dată fiind menținută prin decizia Curții de Apel Cahul din 29 octombrie 2015 (f. d. 95 – 98), termen în care inculpatul a comis infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (1) Cod penal. Astfel, inculpatul Nichifor Ghenadie, anterior, prin sentința Judecătoriei Taraclia din 15 aprilie 2015, a beneficiat de aplicarea instituției suspendării condiționate a executării pedepsei, însă nu a tras concluziile necesare, comițând o nouă infracțiune în termenul de probă.

De asemenea, Colegiul penal menționează că prin sentința primei instanțe, menținute prin decizia instanței de apel, inculpatului Nichifor Ghenadie, i-a fost aplicată o pedeapsă în limita sancțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, totodată ținându-se cont și de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, care stipulează că în caz de aplicare a pedepsei sub formă de închisoare, inculpatul beneficiază de reducerea cu o

treime din maximul și din minimul prevăzut de sancțiune, stabilindu-i-se noi limite cu care trebuie să opereze instanța de judecată la stabilirea pedepsei.

Așadar, potrivit art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei sub formă de închisoare.

Prin urmare, instanța de recurs ține să menționeze că argumentul recurentului, precum că instanțele de judecată incorect i-au stabilit pedeapsa definitivă, fiind o pedeapsă prea aspră, sub formă de închisoare, urmând a i se stabili o pedeapsă neprivativă de libertate, iar conform art. 90 Cod penal, se impunea ca pedeapsa numită și pedeapsa stabilită prin sentința Judecătorei Taraulia din 15 aprilie 2015 să fie executate separat, este un argument pur declarativ și inadmisibil, fiindcă pedeapsa aplicată este echitabilă și în limitele Legii penale, cu respectarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Mai mult ca atât, instanțele de judecată sunt în drept la stabilirea pedepsei definitive să se conducă de prevederile art. 84 și 85 Cod penal, incluzând în termenul pedepsei durata pedepsei executate complet sau parțial, în baza primei sentințe sau să adauge, în întregime sau parțial, la pedeapsa aplicată prin noua sentință partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința anterioară.

La fel, nu poate fi reținut nici argumentul recurentului precum că instanțele ierarhic inferioare nu au motivat din ce motiv nu poate fi aplicată pedeapsa cu amenda, or, reieșind din textul deciziei instanței de apel (f. d. 157 – 158) și a sentinței (f. d. 123) se reliefează incontestabil că acestea au reținut că corectarea și reeducarea inculpatului nu este posibilă fără izolarea acestuia de societate, or, nu se poate în speța dată ca pentru o persoană anterior condamnată, pentru infracțiuni noi săvârșite de inculpat, cu aplicarea violenței fizice în cadrul unui act de huliganism, pedeapsa penală să nu fie corespunzătoare încălcărilor grave aduse ordinii publice și sănătății victimei.

Astfel, prima instanță și instanța de apel, corect au ținut cont de faptul că inculpatul anterior a fost condamnat pentru comiterea unor infracțiuni cu intenție, iar prin sentința Judecătorei Taraulia din 15 aprilie 2015, pedeapsa a fost suspendată condiționat, însă inculpatul Nichifor Ghenadie, nu a îndreptățit încrederea acordată, nu s-a corijat și a săvârșit o nouă infracțiune intenționată în decursul termenului de probațiune, fapt care denotă că acesta nu a conștientizat gravitatea acțiunilor sale și anularea suspendării condiționate a executării pedepsei a fost dispusă de ambele instanțe ierarhic inferioare corect, și echitabil, doar așa fiind posibilă realizarea scopului pedepsei penale, care potrivit prevederilor art. 61 alin. (1) Cod penal, este de restabilire a echității sociale, de corectare a condamnatului, precum și de prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatilor, cât și a altor persoane.

Totodată, corect a fost reținut de către instanțele ierarhic inferioare precum că în

acțiunile inculpatului nu au fost stabilite circumstanțe atenuate, or, recunoașterea vinovăției este o condiție procesual-obligatorie pentru a putea fi judecată cauza în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, fapt pentru care inculpatul se bucură de o reducere cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoarea.

Având în vedere faptul că huliganismul constituie o infracțiune răspândită și periculoasă, care atentează la ordinea publică, liniștea cetățenilor și care, deseori, conduce la săvârșirea altor infracțiuni mult mai grave, atât instanța de fond, cât și instanța de apel au respectat cu strictețe prevederile legii, aplicând inculpatului o pedeapsă echitabilă în raport cu acțiunile săvârșite.

8. În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârile atacate sub aspectele contestate, deoarece soluțiile adoptate de către ambele instanțe ierarhic inferioare sunt legale și întemeiate, iar recursul declarat este inadmisibil fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Grecu Ion în numele inculpatului Nichifor Ghenadie, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 07 aprilie 2016, în cauza penală privindu-l pe **Nichifor Ghenadie Valeriu**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **08 decembrie 2016**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Toma Nadejda